

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Министарства за научнотехнолошки развој, високо
образовање и информационо друштво Републике Српске
за период 01.01-31.12.2022. године**

Број: РВ011-23

Бања Лука, 30.05.2023. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	8
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	9
	1. Увод.....	9
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја.....	9
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	9
	4. Набавке.....	12
	5. Припрема и доношење буџета.....	13
	6. Финансијски извјештаји.....	13
	6.1. Приходи и примици, расходи и издаци.....	14
	6.1.1. Приходи и примици	14
	6.1.2. Расходи и издаци	14
	6.2. Имовина, обавезе и извори	19
	6.2.1. Нефинансијска имовина.....	19
	6.2.2. Финансијска имовина и разграничења.....	21
	6.2.3. Обавезе и разграничења	21
	6.2.4. Властити извори.....	22
	6.3. Ванбилансна евиденција	22
	6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	22
	6.5. Образложења уз финансијске извјештаје	23

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске који обухватају: Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05 и Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2022. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњег финансијског извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, финансијски извјештаји Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2022. године; приходе, примитке, расходе и издатке, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 – 2810. Наша одговорност за провођење ревизије је детаљније описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 – Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској подразумијева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2022. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше мишљење.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2022. године није извршен у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза, јер за дио пописаних обавеза није извршено усаглашавање података о стањима са подацима преузетим из документације која одражава екстерну потврду стања, пописне листе нису овјерене

од стране овлашћеног лица и не садрже датум запримања, извјештаји о попису не садрже упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза и преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања, као ни приједлог ни примједбе пописне комисије са образложењима о разлозима за расходовање основних средстава.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. овог Извјештаја:

Прецијењени су текући грантови у износу од 66.585 КМ, а потцијењени су расходи за услуге информисања и медија у износу од 1.872 КМ и расходи по основу репрезентације у износу од 64.713 КМ, јер наведени расходи нису класификовани у складу са чланом 92. став (8) и (10) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.2.3. овог Извјештаја:

Прецијењене су обавезе према физичким лицима, а потцијењене обавезе за дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова за 430.583 КМ, јер обавезе по основу дознака за пројекте и програмске активности у области науке, међународне размјене студената и за стипендије I, II и III циклуса студија из Фонда „Др Милан Јелић“ нису класификоване у складу са чланом 81. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Министар је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију

финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 30.05.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске за 2022. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске за 2022. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

У току 2022. године четири извршиоца су засновала радни однос на одређено вријеме, ради повећаног обима посла у периоду дужем од шест мјесеци, што није у складу са чланом 50. став (3) тачка б) Закона о државним службеницима.

Као што је наведено под тачком 4. овог Извјештаја:

Набавка услуга едитовања видео материјала и услуга штампања плаката, те услуга израде дизајна у износу од 1.600 КМ и набавка рачунарске опреме у износу од 6.690 КМ, нису предвиђене планом јавних набавки нити су донесене посебне одлуке за покретање поступака јавних набавки у складу са чланом 17. став (1) и (3) Закона о јавним набавкама, а наведене набавке су извршене без провођења поступака јавне набавке, што није у складу са чланом 6. истог закона.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, министар је, такође, одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске обухваћено према

дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске.

Бања Лука, 30.05.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се министру да обезбиједи да се:

- 1) врши суштинска контрола улазне књиговодствене документације (рачуни) у складу са чланом 5. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 2) поступци и процедуре провођења пописа и извјештавање врши у складу са чланом 12. став (2), 17. став (8), 18. став (1) тачка 5) и 20. став (1) тачка 3), 4) и 7) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза;
- 3) класификација расхода за услуге информисања и медија, расхода по основу репрезентације и обавеза за дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина, градова и институција обавезног социјалног осигурања врши у складу са одредбама члана 81. и 92. став (8) и (10) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;
- 4) евидентирање расхода који произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају истим нивоима власти (трансфери по основу програмских активности научних институција) врши сходно члану 94. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 5) улагања на туђим зградама и објектима евидентирају, а нефинансијска имовина у сталним средствима признаје када се од исте очекују економске користи или услужни потенцијал у периоду дужем од годину дана сходно члану 18. став (1) тачка 1) и 40. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;
- 6) врши провјера обезвјеђења опреме сходно члану 42. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС - ЈС 21 – Умањење вриједности имовине која не генерише готовину;
- 7) у Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањују информације сходно захтјевима МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и члану 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се министру да обезбиједи да се:

- 1) пријем запослених на одређено вријеме због повећаног обима посла врши у складу са чланом 50. став (3) тачка б) Закона о државним службеницима;
- 2) за послове који су предвиђени Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста закључују уговори о раду у складу са чланом 39. Закона о раду;
- 3) додјелљивање евиденционих бројева и завођење аката у дјеловоднике врши у складу са одредбама Уредбе о канцеларијском пословању;
- 4) планирају и проводе поступци јавних набавки сходно члану 6. и 17. став (1) и (3) Закона о јавним набавкама;

- 5) приликом планирања буџета досљедно примјењује економска класификација прописана Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике Српске сходно члану 15. став (1) Закона о буџетском систему Републике Српске.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о извршењу Буџета Републике Српске за 2022. годину и Одлука о усвајању Другог ребаланса Буџета за 2022. годину;
- Закон о трезору;
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској, члан 4, 9 -11;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о државним службеницима;
- Закон о раду, члан 39, 205 и 207;
- Закон о платама запослених у органима управе Републике Српске;
- Закон о доприносима;
- Закон о порезу на доходак, Глава I-IV, VI, X, XII и XIII;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида, члан 26. и 27;
- Закон о научноистраживачкој дјелатности и технолошком развоју;
- Закон о студентском организовању;
- Закон о студентском стандарду;
- Закон о високом образовању;
- Посебни колективни уговор за запослене у органима управе Републике Српске;
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле;
- Упутство о начину и поступку провођења финансијског управљања и контроле;
- Правилник о јединственим правилима и процедури јавне конкуренције за запошљавање и постављање државних службеника;
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;
- Правилник о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога;
- Одлука о утврђивању цијене рада;
- Одлука о утврђивању плате председника Владе Републике Српске и министра у Влади Републике Српске;
- Уредба о канцеларијском пословању републичких органа управе;
- Интерна општа акта наведена у овом извјештају.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске (у даљем тексту: Министарство) у складу са чланом 27. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске” број 115/18, 111/21, 15/22, 56/22 и 132/22) обавља управне и друге стручне послове који се односе на унапређење и подстицање научнотехнолошког развоја, као и унапређење и развој високог образовања и информационог друштва у Републици Српској.

У саставу Министарства је Фонд „Др Милан Јелић” који је основан ради подршке у финансирању и стипендирању научноистраживачког рада и усавршавања младих талената.

Под надлежношћу Министарства налазе се институције високог образовања и студентског стандарда, Јавна установа „Андрићев институт” у Вишеграду, Агенција за високо образовање Републике Српске, Фондација „Иновациони центар Бања Лука” и Јавна установа Центар за друштвено-политичка истраживања Републике Српске. Министарство суфинансира научноистраживачке програме Института за генетичке ресурсе који је под надлежношћу Универзитета у Бањој Луци.

Предмет ове ревизије су појединачни финансијски извјештаји Министарства (укључујући Фонд „Др Милан Јелић”) за 2022. годину сачињени на основу трансакција евидентираних у оквиру Главне књиге трезора (у даљем тексту: ГКТ) на фонду 01 (општи фонд) и фонду 03 (фонд грантова). Средства за финансирање рада Министарства се обезбјеђују у буџету Републике Српске.

Министарство је благовремено доставило примједбе на Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији за период од 01.01-31.12.2022. године. Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је са дужном пажњом размотрила достављене примједбе са образложењима и оцијенила да се исте могу прихватити у смислу преформулисања дијела налаза и препоруке у вези налаза, што није имало утицаја на дато мишљење.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је финансијску ревизију Министарства за 2021. годину и том приликом је дато пет препорука за усклађеност. Министарство је доставило 28.09.2022. године одговор у којем износи радње које су предузете ради превазилажења пропуста и неправилности утврђених у ревизијском извјештају број: РВ011-22 од 29.03.2022. године, што није у року прописаном чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 98/05 и 20/14). Проведене су двије препоруке, двије препоруке нису проведене, док је једна дјелимично проведена. Нису проведене препоруке које су се односиле на пријем запослених на одређено вријеме и на јавне набавке, док је дјелимично проведена препорука везана за успостављање система финансијског управљања и контроле.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 5/19, 98/19,

15/20, 79/21 и 94/22) је систематизовано 86 радних мјеста са 108 извршилаца од чега 67 са статусом државног службеника и 17 са статусом намјештеника, радно мјесто савјетника министра и шефа Кабинета.

На дан 31.12.2022. године је поред министра било запослено 55 извршилаца, од чега су 2 лица ангажована за обављање послова у мандату министра (савјетник министра и шеф Кабинета министра), 4 постављена лица (секретар и три помоћника министра у статусу в.д.), 47 извршилаца на неодређено вријеме и 2 извршиоца на одређено вријеме.

Министарство је са четири извршиоца у току године (од којих са једним непрекидно од 2019. године) закључило уговоре о раду на одређено вријеме ради повећаног обима посла за систематизована радна мјеста, која нису попуњена. Уговори су закључени на период дужи од шест мјесеци, што није у складу са чланом 50. став (3) тачка б) Закона о државним службеницима („Службени гласник Републике Српске“ број 118/08, 117/11, 37/12 и 57/16).

Јединица за интерну ревизију је организационо успостављена Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, а радна мјеста руководиоца Јединице за интерну ревизију и интерног ревизора нису попуњена.

У Министарству су на дан 31.12.2022. године ангажована два савјетника министра рјешењима о именовању у мандату министра, од чега је један савјетник министра ангажован на основу уговора о раду на одређено вријеме, а други на основу уговора о допунском раду. Такође, министар је са једним лицем закључио уговор о дјелу који је важио до 01.05.2022. године, а након тога са истим лицем је закључен уговор о допунском раду ради обављања стручних послова који описом одговарају пословима радног мјеста савјетника министра сходно Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству. Ангажовање савјетника министра по основу уговору о допунском раду за послове који су систематизовани наведеним правилником није у складу са чланом 39. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ број 1/16, 66/18, 91/21 и 119/21).

Влада Републике Српске је током 2022. године, као и у ранијем периоду, за два именована лица (помоћник министра за високо образовање и помоћник министра за информационо друштво) доносила акт о постављењу за вршиоце дужности, иако наведено није у складу са чланом 42. став (2) Закона о државним службеницима, по којем се акт о постављењу вршиоца дужности за исто радно мјесто може донијети највише два пута узастопно на период до 90 дана без спровођења поступка јавне конкуренције. Влада Републике Српске је донијела 26.03.2020. године Закључак о трајању мандата вршиоца дужности којим је дефинисано да мандат лица које је Влада Републике Српске поставила за вршиоце дужности траје до окончања ванредне ситуације у Републици Српској, који је још увијек на снази.

Министарство је у 2022. години закључило уговоре о дјелу са два физичка лица ради обављања одређених послова за послове који представљају редовну, основну дјелатност и који су систематизовани Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству, што није у складу са чланом 205. став (1) Закона о раду. Уговори о дјелу су закључени ради обављања стручних послова из области информационе безбједности. Због чињенице да су поменути уговори о дјелу истекли у 2022. години, по наведеном основу није дата препорука.

Улазне књиговодствене исправе (рачуни) нису контролисане сходно члану 5. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број 115/17 и 118/18), јер су подаци унесени у пословне књиге, а да претходно није у писаном облику потврђено да је та исправа потпуна, истинита, рачунски тачна и да одражава

суштину пословног догађаја на који се односи (суштинска и формална контрола исправности рачуна и друге пратеће књиговодствене документације).

Примљена фактура за услуге организовања „Фестивал науке 2022” не садржи уговорене елементе дефинисане Уговором о организацији „Фестивал науке 2022” од 04.05.2022. године (већ је само дат опис услуге) што није у складу са чланом 4. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, којим је прописано да је књиговодствена исправа писани документ у материјалном или електронском облику о насталом пословном догађају којим су обухваћени сви подаци неходни за књижење у пословним књигама.

Такође, Министарство није примијенило систем двојног потписа, што није у складу са чланом 9. став (3) тачка 3) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 91/16), којим је прописано да се контролне активности нарочито односе на систем двојног потписа у коме ниједна обавеза не може бити преузета или извршено плаћање без потписа руководиоца субјекта и руководиоца финансијске службе или другог овлашћеног лица.

У складу са Рјешењем о именовању комисије за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2022. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза. Ревизијским испитивањем утврђено је да попис имовине и обавеза није у потпуности извршен у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза - у даљем тексту: Правилник („Службени гласник Републике Српске” број 45/16 и 113/21), јер пописне листе нису овјерене од стране овлашћеног лица и не садрже датум зајимања, нису сачињене пописне листе финансијске имовине и обавеза, дио обавеза је пописан без доказа да је извршено усаглашавање података о стањима са подацима преузетим из документације која одражава екстерну потврду стања, извјештаји о попису не садрже минимално прописане елементе (упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза, преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања), што није у складу са чланом 12. став (2), 17. став (8), 18. став (1) тачка 5) и 20. став (1) тачка 3) и 4) поменутог правилника. Министар је донио Рјешење о отпису и расходовању средстава од 31.01.2023. године, на основу извјештаја о попису у којем комисија за попис није дала примједбе односно образложење разлога за расходовање средстава нити је дала приједлог о поступцима који ће услиједити након расходовања поменуте нефинансијске имовине, сходно члану 20. став (1) тачка 7) поменутог правилника.

Улазне фактуре се не евидентирају у дјеловоднику Министарства, што није у складу са чланом 4. и 8. Уредбе о канцеларијском пословању републичких органа управе („Службени гласник Републике Српске” број 8/20), којим је прописано да канцеларијско пословање обухвата завођење аката, те да орган води евиденцију о свим примљеним актима.

У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске” број 1/22), Министарство је сачинило годишњи извјештај електронским попуњавањем обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2022. годину са прилозима. У Министарству је у 2022. години био у току процес описа пословних процеса који се спроводе у Министарству и израда књиге пословних процеса, кроз које су идентификовани главни ризици по пословним процесима. Планом рада за успостављање и развој система финансијског управљања и контрола за 2023. годину предвиђена је израда регистра ризика сходно члану 33. Упутства о начину

успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17).

Сходно горе наведеном, као и у већини тачака извјештаја успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да обезбједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и другим прописима.

Препоручује се министру да обезбједи да се:

- **пријем запослених на одређено вријеме због повећаног обима посла врши у складу са чланом 50. став (3) тачка б) Закона о државним службеницима,**
- **за послове који су предвиђени Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста закључују уговори о раду у складу са чланом 39. Закона о раду,**
- **врши суштинска контрола улазне књиговодствене документације (рачуни) у складу са чланом 5. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,**
- **поступци и процедуре провођења пописа и извјештавање врши у складу са чланом 12. став (2), 17. став (8), 18. став (1) тачка 5) и 20. став (1) тачка 3), 4) и 7) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,**
- **додјелјивање евиденционих бројева и завођење аката у дјеловоднике врши у складу са одредбама Уредбе о канцеларијском пословању.**

4. Набавке

Планом јавних набавки и измјеном и допуном плана за 2022. годину планирано је 35 поступака јавних набавки роба и услуга у укупном износу од 156.180 КМ без урачунатог пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ).

Према извјештају о реализацији, Министарство је у току године провело 33 поступка јавних набавки, од чега 2 поступка путем конкурентског захтјева, четири путем Анекса II дио Б Закона о јавним набавкама (у даљем тексту: Закон) и 27 поступака путем директног споразума. Уговорена је вриједност јавних набавки у износу од 132.981 КМ (без ПДВ-а).

Мање проведена вриједност набавки у односу на план је настала из разлога што нису проведене набавке Check point лиценце (7.000 КМ), материјала за монтажу Stratum 1 (1.000 КМ), одржавања возила шкода и тојота (2.500 КМ) и сл.

Ревизијским испитивањима су обухваћени поступци јавних набавки у вриједности од 96.881 КМ (без ПДВ-а) и то два конкурентска поступка (23.270 КМ), пет директних споразума (23.611 КМ) и један поступак додјеле уговора о услугама из Анекса II дио Б Закона (50.000 КМ).

Набавка услуга едитовања видео материјала и услуга штампања плаката, те услуга израде дизајна у износу од 1.600 КМ и набавка рачунарске опреме у износу од 6.690 КМ, нису предвиђене планом јавних набавки нити су донесене посебне одлуке за покретање поступака јавних набавки у складу са чланом 17. став (1) и (3) Закона, а наведене набавке су извршене без провођења поступака јавне набавке, што није у складу са чланом 6. Закона.

Препоручује се министру да обезбједи да се планирају и проводе поступци јавних набавки сходно члану 6. и 17. став (1) и (3) Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Министарство је у законском року доставило Министарству финансија Републике Српске, по Инструкцији број 1 за буџетске кориснике, приједлог приоритета за 2022. годину, а по Инструкцији број 2, буџетски захтјев за 2022. годину, захтјев за додатна буџетска средства за 2022. годину и Нацрт кадровског плана за 2022. годину.

Буџетски захтјев за 2022. годину Министарство је сачинило у складу са ограничењима датим у ДОБ-у за период 2022-2024. године у износу од 15.523.000 КМ, а додатна буџетска средства тражена су у износу од 21.536.000 КМ (највећи дио затражених средстава односио се на издатке за реализацију Стратегије Е-управе (17.000.000 КМ), трансфер за суфинансирање школарина (2.000.000 КМ) и текући грант за активности у области научних институција у износу од 1.600.000 КМ).

Одлуком о усвајању Буџета Републике Српске за 2022. годину („Службени гласник Републике Српске“ број 121/21) Министарству је одобрен буџетски оквир у износу од 16.442.500 КМ.

У току 2022. године извршена су два ребаланса буџета. Одлуком о усвајању Ребаланса буџета Републике Српске за 2022. годину („Службени гласник Републике Српске“ број 53/22) Министарству је одобрен буџетски оквир у износу од 16.677.900 КМ, а Одлуком о усвајању Другог ребаланса Буџета Републике Српске за 2022. годину („Службени гласник Републике Српске“ број 106/22) је одобрен буџетски оквир у износу од 17.128.900 КМ. Коначан буџет (Други ребаланс) чине текући расходи (7.234.900 КМ), трансфери између и унутар јединица власти (9.560.000 КМ), издаци за нефинансијску имовину (252.000 КМ), издаци за финансијску имовину (2.000 КМ) и остали издаци (80.000 КМ).

Након Другог ребаланса Буџета проведене су двије интерне реалокације средстава (једна по рјешењу Владе Републике Српске и једна по рјешењу министра), у укупном износу од 74.001 КМ.

Расходи по основу репрезентације, расходи за услуге информисања и медија и резервисања за расходе за трошкове одржавања Веб лиценци за 2023. годину нису планирани у складу са економском класификацијом дефинисаном Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 98/16, 115/17 и 118/18), што није у складу са чланом 15. став (1) Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16), којим је прописано да се буџет припрема, доноси и извршава на основу стандардних буџетских класификација (тачка 6.1.2.1, 6.1.2.4. и 6.2.1. извјештаја).

Препоручује се министру да обезбиједи да се приликом планирања буџета досљедно примјењује економска класификација прописана Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике Српске сходно члану 15. став (1) Закона о буџетском систему Републике Српске.

6. Финансијски извјештаји

Министарство има статус буџетског корисника чија је главна књига у саставу ГКТ и према члановима 46. и 47. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“ број 15/17 и 17/22), те је сачинило прописане обрасце годишњих извјештаја: Образац 2.01 – Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01, Образац 3а - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственим фондовима 01 до 05, Образац 4а –

Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у ГКТ, Образац 5а – Преглед имовине, обавеза и извора исказаних у ГКТ и писана Образложења уз финансијске извјештаје.

6.1. Приходи и примици, расходи и издаци

Приходи (осим обрачунских) и примици су исказани у износу од 127.257 КМ и то на фонду 01.

Расходи (осим обрачунских) и издаци су исказани у износу од 15.898.520 КМ и то на фонду 01 у износу од 15.895.691 КМ што је за 7% ниже од одобреног Другог ребаланса буџета и фонду 03 у износу од 2.829 КМ. Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 1.621.251 КМ. На појединим позицијама извршење буџета је веће у односу на средства планирана Другим ребалансом буџета и исто је одобрено дозвољеним реалокацијама буџетских средстава.

6.1.1. Приходи и примици

Приходи и примици исказани су у укупном износу од 127.257 КМ од тога приходи у износу од 77.538 КМ и примици у износу од 49.719 КМ.

Исказани приходи се у цјелости односе на непореске приходе и чине их приходи од пружања јавних услуга (69.400 КМ) и остали непорески приходи (8.138 КМ). Приходи од пружања јавних услуга се односе на приходе остварене по основу акредитације високошколских установа и накнада за трошкове поступка професионалног признавања, а остали непорески приходи се односе на приходе по основу поврата више уплаћених стипендија и неоправданих средстава гранта 5.138 КМ и уговора са М:тел-ом у вези подршке пројекту безбједног коришћења интернета код дјеце и младих „Образовање за дигитално доба” у износу од 3.000 КМ.

Исказани примици (49.719 КМ) се у цјелости односе на примитке од фондова социјалног осигурања по основу наплаћених потраживања за породилјско одсуство.

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци исказани су у износу од 17.519.771 КМ, а односе се на текуће расходе (6.237.704 КМ), расходе обрачунског карактера (1.621.251 КМ), трансфере између и унутар јединица власти (9.542.893 КМ), издатке за нефинансијску имовину (33.611 КМ), издатке за финансијску имовину (2.000 КМ) и остале издатке (82.312 КМ).

6.1.2.1. Текући расходи

Текући расходи се односе на расходе за лична примања запослених, расходе по основу коришћења роба и услуга, грантове, дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова и расходе по судским рјешењима.

Расходи за лична примања запослених исказани су у износу од 1.884.678 КМ (1.884.168 КМ, фонд 01 и 510 КМ, фонд 03). Чине их расходи за бруто плате запослених (1.726.440 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (41.923 КМ, фонд 01 и 510 КМ, фонд 03), накнаде плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада (108.982 КМ) и отпремнине и једнократне помоћи – бруто (6.823 КМ).

Расходе за бруто плате запослених чине расходи за основну плату након опорезивања у износу од 1.055.808 КМ, расходи на основну плату – порез на доходак у износу од 86.675 КМ, расходи за увећање основне плате по основу радног стажа у износу од 47.980 КМ и расходи за збирне доприносе на плату у износу од 535.977 КМ.

Расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада чине расходи за накнаде за превоз на посао и са посла у износу од 18.655 КМ, расходи по основу дневница за службена путовања у земљи у износу од 3.605 КМ

(3.525 KM, фонд 01 и 80 KM, фонд 03), расходи по основу дневница за службена путовања у иностранству у износу од 7.613 KM (7.183 KM, фонд 01 и 430 KM, фонд 03) и расходи за пензијски допринос за добровољно пензијско осигурање у износу од 12.560 KM.

Расходе за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата чине расходи за накнаду плата за вријеме боловања који се не рефундирају у износу од 49.297 KM, расходи за накнаду плата за вријеме породилшког одсуства који се не рефундирају у износу од 1.856 KM, расходи за накнаду плата за вријеме боловања и осталих накнада плата које се не рефундирају – порез на доходак у износу од 6.656 KM, расходи за увећање накнаде плата по основу радног стажа за вријеме боловања који се не рефундирају у износу од 2.383 KM, остали расходи за накнаду плата на терет послодавца који се не рефундирају у износу од 2.989 KM и расходи за збирне доприносе на накнаду плата које се не рефундирају у износу од 45.801 KM.

Расходи за отпремнине и једнократне помоћи (брutto) највећим дијелом се односе на новчане помоћи у случају смрти члана уже породице (2.622 KM) и новчане помоћи у случају теже болести или инвалидности (2.718 KM).

Расходи по основу коришћења роба и услуга су исказани у износу од 442.352 KM (440.033 KM, фонд 01 и 2.319 KM, фонд 03), а односе се на расходе по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (162.976 KM), за режијски материјал (10.331 KM), за текуће одржавање (7.256 KM), по основу путовања и смјештаја (26.499 KM, фонд 01 и 2.319 KM, фонд 03), за стручне услуге (29.353 KM) и остале неklasификоване расходе (203.618 KM). Услјед погрешног евидентирања потцијењени су расходи по основу коришћења роба и услуга у најмањем износу од 66.585 KM, а што је образложено у оквиру грантова.

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга највећим дијелом се односе на расходе за услуге коришћења мобилног телефона (12.848 KM) и остале комуникационе услуге (144.701 KM).

Расходи по основу путовања и смјештаја се односе на расходе по основу утрошка горива 13.641 KM, расходе по основу путовања и смјештаја у иностранству 11.882 KM и расходе по основу смјештаја на службеним путовањима у земљи 3.295 KM.

Расходи за стручне услуге се највећим дијелом односе на расходе за осигурање возила (2.513 KM), осигурање запослених (3.204 KM), услуге објављивања тендера, огласа и информативних текстова (15.052 KM) и трошкове одржавања лиценци (3.064 KM).

Остали неklasификовани расходи се највећим дијелом односе на бруто накнаде члановима комисија и радних група (120.439 KM), бруто накнаде по уговору о дјелу (40.383 KM), бруто накнаде по уговору о допунском раду (22.860 KM) и репрезентације и поклона (8.564 KM).

Грантови у земљи (фонд 01) су исказани у износу од 804.655 KM, а чине их грантови за активности научних институција, промоцију науке, активности у области технологије и грантови студентским организацијама.

Текући грантови у земљи за активности научних институција су исказани у износу од 397.730 KM. Министарство је додијелило средства по јавном позиву за програм унапређења инфраструктуре и набавке опреме неопходне за научноистраживачки рад у износу од 80.000 KM, програм одржавања научних скупова у износу од 70.000 KM, програм издавања научних публикација у износу од 100.000 KM и програм међународне научне сарадње у износу од 147.730 KM. За поменуте активности Министарство је институцијама које нису у систему трезорског пословања додијелило средства у износу од 62.540 KM, а институцијама које су у трезорском систему

пословања у укупном износу од 335.190 КМ (институцијама високог образовања 309.040 КМ и Академији наука и умјетности Републике Српске 26.150 КМ). Наведени износ дозначених средстава институцијама које су у трезорском систему пословања је планиран и евидентиран у оквиру текућих грантова. Према рачуноводственим политикама за буџетске кориснике дознака наведених средстава представља расходе који произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају истим нивоима власти (трансфер) сходно члану 94. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

У оквиру програма унапређења инфраструктуре и набавке опреме суфинансирана су 24 пројеката, којим је набављена опрема, уређаји, лабораторије и обезбјеђена инфраструктура за бављење научноистраживачким радом, а сходно Правилнику о мјерилима за остваривање и финансирање Програма унапређења инфраструктуре и набавке опреме неопходне за научноистраживачки рад („Службени гласник Републике Српске“ број 109/18).

У оквиру програмских активности одржавања научних скупова Министарство је у 2022. години, према извршеној класификацији и категоризацији суфинансирало 23 научна скупа, а у складу са Законом о научноистраживачкој дјелатности и технолошком развоју („Службени гласник Републике Српске“ број 6/12, 33/14, 66/18 и 84/19) и Правилником о мјерилима за остваривање и финансирање Програма одржавања научних скупова („Службени гласник Републике Српске“ број 102/14).

У оквиру програма издавања научних публикација у току 2022. године суфинансиране су 93 научне публикације, од чега 43 научне монографије, 35 научних часописа и 15 научних зборника, у складу са Правилником о публиковању научних публикација („Службени гласник Републике Српске“ број 77/17), док је у оквиру програма међународне научне сарадње суфинансирано 115 пројеката (31 пројекат подршке учешћу у програмима Европске уније-EU Horizont, 19 пројеката који су суфинансирани у оквиру билатералне научне и технолошке сарадње са Републиком Словенијом и 65 пројеката подршке учешћу у раду међународних научних скупова који се одржавају у иностранству) у складу са Правилником о мјерилима за остваривање и финансирање програма међународне научноистраживачке сарадње („Службени гласник Републике Српске“ број 104/18, 20/20 и 92/21).

Текући грантови за пројекте и програмске активности из области технологије су исказани у износу од 41.000 КМ и највећим дијелом се односе на пројекте за подршку удружењима иноватора (40.000 КМ), који се додјељују провођењем конкурсних процедура на основу Закона о научноистраживачкој дјелатности и технолошком развоју као и Правилника о поступку и мјерилима за финансијску подршку иноваторству у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број 59/15 и 92/19).

Текући грантови за промоцију науке исказани су у износу од 66.925 КМ, а највећим дијелом се односе на организацију „Фестивал науке 2022“ у износу од 58.500 КМ.

У оквиру осталих текућих грантова у земљи - текући грантови појединцима евидентирани су трошкови по основу организације манифестације „Фестивал науке 2022“ (58.500 КМ), за коју је проведен поступак јавне набавке и закључен уговор, те поменута додјела средстава нема карактер гранта у смислу да иста не представља бесповратну дознаку која има за циљ да помогне у обављању редовних активности или специфичне групе активности примаоца гранта. Такође у оквиру поменутих грантова евидентирана је и набавка промотивних пакета у износу од 6.213 КМ и набавка услуга едитовања видео материјала, услуга штампање пакета и израде дизајна у износу од 1.872 КМ. Наведено није у складу са чланом 92. став (8) и (10) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног

плана за буџетске кориснике. Сходно наведеном прецијењени су текући грантови (66.585 КМ), а потцијењени су расходи за услуге информисања и медија (1.872 КМ) и расходи по основу репрезентације (64.713 КМ).

Текући грантови студентским организацијама су исказани у износу од 299.000 КМ, а одобрени су за суфинансирање програма и пројеката студентских организација из Републике Српске наконведеног конкурса у складу са Правилником о поступку утврђивања критеријума за суфинансирање програма и пројеката студентских организација („Службени гласник Републике Српске“ број 14/22) и Законом о студентском организовању („Службени гласник Републике Српске“ број 58/16 и 63/21).

Током године, Министарство је суфинансирало 34 пројекта достављена од стране 17 студентских организација у износу од 189.000 КМ. Осим већ наведених, додијељена су и средства гранта Унији студената за реализацију пројекта „Универзијада 2022“ (50.000 КМ) и одржавање манифестације „Научно-спортски скуп - Тјентиште 2022“ (60.000 КМ).

Дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова исказане су у износу од 3.100.973 КМ (фонд 01) и односе се на дознаке грађанима у области науке, дознаке грађанима у области технологије, стипендије, стипендије за међународну размјену студената и стипендије фонда „Др Милан Јелић“.

Дознаке грађанима у области науке су исказане у износу од 87.500 КМ, а односе се на реализацију програмске активности „Програм оспособљавања младих истраживача за научноистраживачки рад“. У оквиру програма оспособљавања младих надарених за научноистраживачки рад суфинансирана је израда и одбрана 35 докторских дисертација у складу са Правилником о оспособљавању младих за научни и истраживачки рад („Службени гласник Републике Српске“ број 84/19).

Дознаке грађанима у области технологије су исказане у износу од 43.678 КМ, а односе се на награде најбољим тимовима у такмичењу за најбољу технолошку иновацију.

Стипендије су исказане у износу од 2.126.000 КМ сходно Закону о студентском стандарду („Службени гласник Републике Српске“ број 63/21) и Правилнику о додјели студентских стипендија и о Регистру студентских стипендија („Службени гласник Републике Српске“ број 94/21), којим су дефинисани услови, начин и поступак додјеле студентских стипендија. У 2022. години проведена су четири конкурса за додјелу студентских стипендија на основу којих су стипендирана 1.063 студента на I, II, и III циклусу студија у Републици Српској. Стипендија је износила 200 КМ мјесечно и исплаћивана је за десет мјесеци.

Дознаке за међународну размјену студената исказане су у износу од 121.267 КМ, а односе се на реализацију „СЕЕПУС“ програма - Централноевропског програма развоја академске сарадње земаља Централне и Југоисточне Европе потписница Споразума (83.809 КМ) и програма мобилности студената и академског особља као саставног дијела Стратегије развоја образовања у Републици Српској (37.458 КМ). Међународна размјена студената и академског особља на јавним високошколским установама и начин њеног финансирања су дефинисани Правилником о суфинансирању међународне размјене студената и академског особља („Службени гласник Републике Српске“ број 67/21).

Стипендије Фонда „Др Милан Јелић“ су исказане у износу од 722.528 КМ, а односе се на стипендије талентованим студентима додијељене у складу са Правилником о додјели стипендија студентима првог циклуса студија на универзитетима у Републици Српској, Босни и Херцеговини и високошколским установама у иностранству („Службени гласник Републике Српске“, број 124/20) и Правилником о додјели стипендија студентима другог и трећег циклуса студија на универзитетима у Републици Српској, Босни и Херцеговини и високошколским установама у

иностраниству („Службени гласник Републике Српске“, број 59/20). Министарство је додјелило укупно 277 стипендија, од чега су за први циклус студија додјелене 252 стипендије у износу од 507.600 КМ, за други циклус студија 8 стипендија у износу од 40.000 КМ и за трећи циклус студија 17 стипендија у износу од 170.000 КМ.

Расходи по судским рјешењима исказани су у износу од 5.046 КМ и односе се на исплате накнаде штете због некориштења годишњег одмора на основу споразума о мирном рјешавању индивидуалних радних спорова са тројицом запослених.

Препоручује се министру да обезбједи да се:

- **класификација расхода за услуге информисања и медија и расхода по основу репрезентације врши у складу са чланом 92. став (8) и (10) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,**
- **евидентирање расхода који произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају истим нивоима власти (трансфери по основу програмских активности научних институција) врши сходно члану 94. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.**

6.1.2.2. Трансфери

Трансфери (фонд 01) се односе на трансфере Агенцији за високо образовање Републике Српске (620.000 КМ), Јавној установи „Андрејев институт“ у Вишеграду (600.000 КМ), Иновационом центру Бања Лука (550.000 КМ), Институту за генетичке ресурсе Републике Српске (250.000 КМ) и Јавној установи Центар за друштвено-политичка истраживања Републике Српске (140.000 КМ) као и трансфери за смјештај и исхрану студената (4.482.893 КМ) и трансфери за школарине (2.900.000 КМ). Трансфери су исказани мање за 335.190 КМ, што је образложено у оквиру грантова.

Суфинансирање смјештаја и исхране студената у студентским домовима извршено је у складу са Законом о студентском стандарду, а Одлуком о суфинансирању исхране и смјештаја редовних студената у установама студентског стандарда („Службени гласник Републике Српске“ број 117/21), а од 06.10.2022. године Одлуком о суфинансирању исхране и смјештаја редовних студената у установама студентског стандарда („Службени гласник Републике Српске“ број 101/22) уређени су начин и услови коришћења средстава. По овом основу Министарство је извршило суфинансирање седам студентских домова и то јавној установи Студентски центар „Никола Тесла“ Бања Лука (2.572.806 КМ), Студентски центар Зворник (74.648 КМ), Студентски центар Лукавица (303.583 КМ), Студентски центар Пале (626.045 КМ), Студентски центар Требиње (230.941 КМ), Студентски дом у Фочи (612.157 КМ) и Дом ученика у Бијељини (62.713 КМ).

Школарине се додјелују сходно Закону о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“ број 67/20), а висина школарине је дефинисана Одлуком о висини школарине за редовне студенте на студијским програмима првог и другог циклуса студија на јавним високошколским установама за академску 2021/22. годину („Службени гласник Републике Српске“ број 45/21) и Одлуком о висини школарине за редовне студенте на студијским програмима првог и другог циклуса студија на јавним високошколским установама за академску 2022/23. годину („Службени гласник Републике Српске“ број 50/22), коју доноси Влада Републике Српске.

Правилником о начину и условима коришћења средстава за рад Агенције за високо образовање Републике Српске и ЈУ „Андрејев институт“ Вишеград (од 2021. године) дефинисани су начин, поступак и контрола намјенског утрошка новчаних средстава и извјештавање о намјенском утрошку средстава за бруто плате и накнаде трошкова запослених, материјалне трошкове и капиталне расходе.

Суфинансирање рада Фондације „Иновациони центар“ Бања Лука врши се на основу Закључка Владе Републике Српске од 16.07.2015. године.

6.1.2.3. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 1.621.251 КМ, а односе се на набавну вриједност реализованих залиха ауто гума, батерија, камера и осталог ситног инвентара (5.384 КМ - тачка 6.1.2.4. извјештаја), расходе по основу амортизације (1.603.794 КМ - тачка 6.2.1. извјештаја), расходе од усклађивања вриједности краткорочних потраживања (434 КМ потраживања од Фонда здравственог осигурања Републике Српске која нису наплаћена у року дужем од 12 мјесеци - тачка 6.2.2. извјештаја) и губитке по основу расходовања имовине (11.639 КМ-тачка 3. и 6.2.1. извјештаја).

Министарство је обрачун амортизације вршило по прописаним стопама у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број 110/16).

6.1.2.4. Издаци

Издаци су исказани у износу од 117.923 КМ (фонд 01) и односе се на издатке за нефинансијску имовину у износу од 33.611 КМ, издатке за финансијску имовину у износу од 2.000 КМ и остале издатке у износу од 82.312 КМ.

Издаци за нефинансијску имовину се односе на издатке за набавку постројења и опреме (16.796 КМ), издатке за нематеријалну непроизведену имовину (11.431 КМ) и издатке за залихе материјала, роба и ситног инвентара (5.384 КМ).

На издацима за непроизведену сталну имовину су планирана и резервисана средства за набавку нематеријалне непроизведене имовине, по основу трошкова одржавања Веет лиценци за 2023. годину у износу од 11.431 КМ, што није у складу са чланом 93. став (2) и 96. став (5) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, којим је прописано да се расходи признају на обрачунском основу, у периоду у коме је и обавеза за плаћање настала, те да се резервисање буџетских средстава на ставкама планираним у буџету врши за набавку/улагање у нефинансијску имовину (тачка 5. и 6.2.1. извјештаја).

Издаци за акције и учешћа у капиталу се у цјелости односе на евидентирање уплате оснивачког улога Јавне установе Центар за друштвено-политичка истраживања Републике Српске (тачка 6.2.2. извјештаја).

Остали издаци се односе на издатке за накнаде плата за породилско одсуство које се рефундирају од Јавне установе Јавни фонд за дјечију заштиту Републике Српске (48.396 КМ) и издатке за накнаде плата за боловање које се рефундирају од Фонда здравственог осигурања Републике Српске (33.916 КМ).

6.2. Имовина, обавезе и извори

На дан 31.12.2022. године укупна имовина исказана је у нето вриједности од 1.913.752 КМ (брuto вриједности 8.174.379 КМ и исправке вриједности 6.260.627 КМ), а чини је нефинансијска имовина и финансијска имовина и разграничења.

Укупне обавезе су исказане у износу од 3.871.820 КМ.

6.2.1. Нефинансијска имовина

Нефинансијска имовина на дан 31.12.2022. године исказана је у износу од 8.115.600 КМ брuto вриједности, 6.255.888 КМ исправке вриједности и 1.859.712 КМ нето вриједности, а у цјелости се односи на нефинансијску имовину у сталним средствима.

Нето вриједност нефинансијске имовине у сталним средствима чине произведена стална имовина (1.798.851 КМ), драгоцјености (7.520 КМ), непроизведена стална

имовина (13.611 KM) и нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми (39.730 KM).

Смањење укупне вриједности нефинансијске имовине у сталним средствима у нето износу од 1.598.637 KM резултат је обрачунатих трошкова амортизације (1.603.794 KM - тачка 6.1.2.3. извјештаја), расходања опреме и лиценци у нето износу од 11.639 KM (45.116 KM бруто вриједности и 33.476 KM исправке вриједности - тачка 3. и 6.1.2.3. извјештаја), те повећања усљед набавки вриједности од 16.796 KM (канцеларијски намјештај у износу од 1.990 KM и рачунарска опрема у износу од 14.805 KM- тачка 6.1.2.4. извјештаја).

Прецијењена је вриједност инвестиционе имовине, а потцијењена вриједност улагања на туђим зградама и објектима у износу од 11.911 KM, за извршена улагања у просторију која није у посједу Министарства, односно коју је Електротехнички факултет уступио Академској и истраживачкој мрежи Републике Српске (даље у тексту: САРНЕТ) за потребе формирања Мрежног оперативног центра САРНЕТ. Наведено није у складу са чланом 40. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, којим је прописано да се на контима улагање на туђим некретнинама исказују улагања која се врше на туђим средствима која су узета/добијена на привремено коришћење ради обављања дјелатности.

Лиценце исказане на дан 31.12.2022. године се највећим дијелом односе на Veem лиценце исказане у нето износу од 8.959 KM, а исте немају услужни потенцијал односно економске користи дуже од годину дана те не испуњавају услове признавања нематеријалне непроизведене имовине сходно члану 18. став (1) тачка 1) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. По основу кориштења наведених средстава исказани су и расходи амортизације у 2022. години (2.240 KM), што није у складу са чланом 100. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, што је наведено под тачком 5. и 6.1.2.4. извјештаја.

На нефинансијској имовини у сталним средствима у припреми исказана је вриједност серверске опреме коју чине намјенски сервер са инсталираном специфичном програмском опремом, два склопа антена са уграђеним пријемницима и мрежним интерфејсима и додатна опрема за подршку која је набављена 2018. године. С обзиром да средство није активирано у дужем временском периоду на дан билансирања, није вршена провјера да ли је дошло до обезврјеђења истог сходно члану 42. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима MPC-JC 21 – Умањење вриједности имовине која не генерише готовину (параграф 23, 26 и 27), који прописује да се на дан билансирања изврши провјера да ли је дошло до обезврјеђења средстава те да се у складу с тим изврши корекција имовине у припреми и призна расход по основу усклађивања вриједности нефинансијске имовине.

Препоручује се министру да обезбиједи да се:

- **улагања на туђим зградама и објектима евидентирају у складу са чланом 40. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,**
- **нефинансијска имовина у сталним средствима признаје када се од исте очекују економске користи или услужни потенцијал у периоду дуже од годину дана сходно члану 18. став (1) тачка 1) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,**
- **врши провјера обезврјеђења опреме сходно члану 42. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим**

процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС - ЈС 21 – Умањење вриједности имовине која не генерише готовину.

6.2.2. Финансијска имовина и разграничења

Финансијска имовина и разграничења исказана у бруто вриједности од 58.779 КМ, исправке вриједности 4.739 КМ и нето вриједности 54.040 КМ односи се на дугорочну и краткорочну финансијску имовину и разграничења.

Дугорочна финансијска имовина и разграничења исказана у износу од 4.000 КМ се односе на учешће у основном капиталу Јавна установа „Андрићев институт“ у Вишеграду (2.000 КМ) и Јавна установа Центар за друштвено-политичка истраживања Републике Српске (2.000 КМ).

Током 2022. године Одлуком Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 24/22) основана је Јавна установа Центар за друштвено-политичка истраживања Републике Српске – тачка 6.1.2.4. извјештаја.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења исказана у бруто вриједности од 54.779 КМ, исправке вриједности 4.739 КМ и нето вриједности 50.040 КМ односе се на краткорочна потраживања и разграничења и краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Краткорочна потраживања исказана у износу од 507 КМ односе се на потраживања од запослених по основу коришћења мобилних телефона.

Краткорочна разграничења исказана у износу од 22.058 КМ нето вриједности у цјелости се односе на разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме породилског одсуства и боловања.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти исказана у износу од 32.214 КМ бруто вриједности, 4.739 КМ исправке вриједности и 27.475 КМ нето вриједности, а односе се на потраживања по основу рефундација за накнаду плата од Фонда здравственог осигурања Републике Српске и Јавне установе Јавни фонд за дјечију заштиту Републике Српске.

Потраживања од Фонда здравственог осигурања Републике Српске која нису наплаћена у року од 12 мјесеци од датума доспијећа на дан 31.12.2022. године коригована су као ненаплатива у износу од 434 КМ, на терет обрачунских расхода (тачка 6.1.2.3. извјештаја).

6.2.3. Обавезе и разграничења

Укупне обавезе, на дан 31.12.2022. године, су исказане у износу од 3.871.820 КМ, а чине их обавезе за лична примања запослених, обавезе из пословања, обавезе за грантове и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти.

Обавезе за лична примања запослених су исказане у износу од 171.985 КМ, а односе се на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата за мјесец децембар 2022. године (168.887 КМ) и бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи у износу од 3.098 КМ.

Обавезе из пословања су исказане у износу од 490.665 КМ, а односе се на обавезе према добављачима за робе и услуге у износу од 16.562 КМ, обавезе према добављачима за набавку сталне имовине у износу од 7.827 КМ, према физичким лицима у износу од 449.397 КМ, за припадајуће порезе и доприносе на терет послодавца у земљи у износу од 14.532 КМ и обавезе за набавку роба и услуга у иностранству у износу од 2.347 КМ.

По налазу ревизије прецијењене су обавезе према физичким лицима, а потцијењене обавезе за дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова за 430.583 КМ, јер обавезе по основу дознака за пројекте и програмске активности у области науке (87.500 КМ), по основу међународне размјене студената (30.883 КМ) и за стипендије I, II и III циклуса студија из Фонда „Др Милан Јелић“ (312.020 КМ) нису класификоване у складу са чланом 81. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Обавезе за грантове су исказане у износу од 588.730 КМ, а односе се на обавезе за пројекте и програмске активности у области науке (359.730 КМ) и технологије (40.000 КМ) и грантове студентским организацијама (189.000 КМ).

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти се односе на обавезе према Агенцији за високо образовање Републике Српске (309.730 КМ), Јавној установи „Андрејев институт“ у Вишеграду (50.000 КМ), Иновационом центру Бања Лука (317.200 КМ), Институту за генетичке ресурсе Републике Српске (103.510 КМ) и Јавној установи Центар за друштвено-политичка истраживања Републике Српске (20.000 КМ), Студентским центрима и Дому ученика у Бијељини за смјештај и исхрану студената (679.100 КМ), као и обавезе по основу трансфера Универзитетима у Бања Луци и Источном Сарајеву, Православном богословском факултету и Високим школама у Приједору и Требињу за школарине за редовне студенте у износу од 1.140.900 КМ.

Министарство је у 2022. години путем мултилатералних компензација измирило обавезе у износу од 21.034 КМ.

До истека рока за израду и достављање годишњих финансијских извјештаја измирене су обавезе у износу од 3.659.830 КМ (обавезе за лична примања запослених 171.985 КМ, обавезе из пословања 490.525 КМ, обавезе за грантове 376.880 КМ и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти 2.620.440 КМ).

Препоручује се министру да обезбиједи да се обавезе за дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина, градова и институција обавезног социјалног осигурања класификују у складу са одредбама члана 81. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.2.4. Властити извори

На дан 31.12.2022. године Министарство нема исказане властите изворе. За износ обрачунате амортизације опреме (55 КМ) извршена је амортизација ревалоризационих резерви на дан 31.12.2022. године у корист финансијског резултата текуће године (на генералном коду) у складу са чланом 87. став (6) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.3. Ванбилансна евиденција

У Министарству није било пословних догађаја који би захтијевали евидентирање на ванбилансним позицијама на дан 31.12.2022. године.

6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У Образложењима уз финансијске извјештаје је објелодањено да у Министарству, осим 7 управних спорова, у 2022. години није било других судских спорова као ни других активности и трансакција које би за посљедицу имале потенцијалну имовину и потенцијалне обавезе. Од наведеног броја управних спорова, три су окончана у ревидираној години.

6.5. Образложења уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за 2022. годину сачињена су и писана Образложења која пружају неопходне опште податке о Министарству, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама.

Међутим, нису извршена додатна објелодањивања која се односе на рачуноводствене политике за признавање нематеријалне имовине и инвестиционе имовине, те узроке и разлике планираних и исказаних појединих позиција расхода и издатака и прихода и примитака у односу на претходну годину у складу са чланом 46. став (3) и (5) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, корисни вијек употребе и кориштене стопе амортизације, бруто књиговодствену вриједност и акумулирану исправку вриједности на почетку периода, те бруто књиговодствену вриједност било којег сталног средства, које је у потпуности амортизовано, а још увијек се користи, што није у складу са захтјевима МРС - ЈС 17 -Некретнине, постројења и опрема, параграф 88 тачка (ц) и (д) и параграф 94 (б) и корисни вијек (неограничен или ограничен) за нематеријалну имовину, те ако је ограничен, корисни вијек и кориштене стопе амортизације и бруто књиговодствену вриједност и акумулирану амортизацију на почетку периода (МРС – ЈС 31 – Нематеријална имовина, параграф 117 тачка а) и ц)).

Препоручује се министру да обезбиједи да се у Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањују информације сходно захтјевима МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и члану 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Ревизијски тим

Данијела Дувњак, с.р.

Свјетлана Коџоман, с.р.